

OSREDO
KNJIŽ
V.C.

Izdaja Cinkarna Celje metalurško kemična industrija, Celje. Urejuje uredniški odbor. Odgovorni urednik Zlatko Sentjurc. Glasilo izhaja vsakega 15. v mesecu. Prispevke sprejemamo do 28. v mesecu. Rokopisov in slik ne vračamo. Naslov: Uredništvo glasila »Cinkarnar« Cinkarna, Celje. Telefon 23-981, interno 430. Tisk: »Papirkonfekcija« Krško.
Po mnenju Sekretariata za informiranje v izvršnem svetu skupščine SRS je časnik oproščen davka na promet proizvodov (St. 421-1/72 z dne 5. 4. 1974).

CINKARNAR

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA CINKARNE CELJE

LETO XXII

Celje, marec 1975

ŠTEVILKA 3

POSLOVNI REZULTATI V PRETEKLEM LETU

CINKARNA je dosegla v letu 1974 ugoden poslovni rezultat, čeprav je TOZD titanov dioksid, tudi to leto zaključila z izgubo, ki pa je seveda znatno manjša od one v preteklem letu.

Organizacija združenega dela je ustvarila sredstva za bruto sklade in amortizacijo nad predpisano stopnjo v znesku 101.355.999,00 din kar je za 39,26 % več, kot smo planirali z gospodarskim načrtom za leto 1974 in petkrat več od zneska, ki je bil ustvarjen v letu 1973.

Vse temeljne organizacije stare CINKARNE so svoje finančne planske zadolžitve presegle in ustvarile sredstva za sklade in amortizacijo v znesku 105.097.343.— din. TOZD titanov dioksid je ustvarila izgubo iz istega naslova v znesku 3.741.344.— din. Ta izguba ni nastala pri substanci, temveč izhaja iz dela nepokritih obveznosti iz dohodka.

Ekonomičnost proizvodnje je bila izboljšana, tako v primerjavi s preteklim letom in z ono po gospodarskem načrtu, čeprav so negativni tokovi v TOZD titanov dioksid zmanjšali učinkovitost poslovanja.

Izboljšan je bil izkoristek delovnih priprav, izboljšana produktivnost dela na zaposlenega, merjena tako skozi fizični obseg kakor družbeni proizvod na zaposlenega.

Izboljšana je bila tudi rentabilnost povprečno porabljenih osnovnih in obratnih sredstev.

Dosežen poslovni rezultat v letu 1974 je posledica naslednjih tokov:

- povečanja fizičnega obsega poslovanja;
- izboljšanja ekonomičnosti poslovanja iz naslova:

- a) boljšega izkoristka delovnih priprav,
- b) izboljšanja produktivnosti dela,
- c) povečanja proizvodnje;

- povečanja prodaje v tujino v času največje konjunktore;

- izboljšanja doslej prenizke akumulativnosti bazične industrije nasploh, skozi politiko cen.

Ob relativno ugodnih rezultatih pa ostaja še vedno odprt ključni problem — sanacija proizvodnje titanovega belila, povečanje proizvodnje v nekaterih TOZD, ki je bila v letu 1974 izpod planirane, povečanje produktivnosti dela, in izboljšanje delovne discipline.

neplanirano prodajo materiala ter ostalo dosežen z 295,48 %. Sam fizični obseg planirane letne realizacije je bil dosežen s 85,92 %.

Z upoštevanjem večjih doseženih cen (brez nepl. lakov) pa je

bila planirana realizacija dosežena z 92,65 %.

Vplivi na odstopanja od planirane netoprodajne vrednosti

1. Vpliv fizičnega obsega realizacije:

Izpad zaradi manjših količin	292.561.936,- din
Povečanje zaradi večjih količin	288.154.224,- din
Saldo iz naslova manjših količin	4.407.712,- din

(Nadaljevanje na 2. strani)

Izplačevanje osebnih dohodkov preko hranilnih knjižic

Vsakdanje življenje nam kaže, da nihče že prvi dan po prejemu osebnega dohodka ne potroši vsega denarja. Dober gospodarstvenik ga preudarno razporedi tako, da z njim pokriva izdatke preko celega meseca. Del neporabljenega denarja — osebnega dohodka pa prenaša v naslednje mesece, ko predvideva večje izdatke, nakupe odhod na dopust itd.

Zato ni gospodarno, da tisti del denarja, ki smo ga namenili postopoma porabiti do konca meseca ali pa ga kot prihranke prenašamo v naslednje mesece, zadržujemo doma in ga izpostavljamo trenutnim nagibom in željam neenačajne porabe. Če pa denar od dneva, ko ga bomo dejansko potrebovali zaupamo svoji poslovni banki, mu povečujemo njegovo vrednost, zavarujemo ga pred izgubo in krajo. Poleg tega pa si zagotovimo še dodaten dohodek v obliki obresti.

Tudi v sodobnem svetu se je že povsem uveljavil način izplačevanja osebnih dohodkov preko hranilnih knjižic ali pa preko tekočega računa. Naš bančni sistem nam trenutno omogoča izplačila osebnih dohodkov samo preko hranilnih knjižic. Mnoga podjetja pri nas so že tudi uvedla ta sodoben sistem izplačevanja osebnih dohodkov, nekatera pa prehajajo nanj, med njimi tudi naše.

Ta predlagani način izplačevanja osebnih dohodkov pa je prav v sedanjem trenutku izredno pomemben, saj nam grozi splošna nelikvidnost in zoževanje tekočih finančnih sredstev. Kolikor bi se znašli v trenutni nelikvidnosti, nam bo banka pomagala s premostitvenimi krediti za izplačilo osebnih dohodkov, kar pomeni da nam bo izplačilo osebnih dohodkov vedno zagotovljeno na izplačilni dan. Poleg tega pa moramo poudariti, da se pripravljamo sprememba načina odobravanja potrošniških in stanovanjskih kreditov. Po izdelanem predlogu naj

(Nadaljevanje na 3. strani)

OBSEG POSLOVANJA Področje prometa

Realizacija v primerjavi s preteklim letom — celotno podjetje

	Vrednost		Struktura %		Indeks 1973=100
	1973	1974	1973	1974	
Realizacija izdelkov in storitev — doma	328.212.639	618.052.203	70,07	63,26	188,31
Realizacija izdelkov v tujino	140.205.133	358.963.554	29,93	36,74	256,03
Skupaj:	468.417.774	977.015.757	100,00	100,00	208,58

Iz gornje tabele, v kateri je prikazana eksterna realizacija izdelkov in uslug je razvidno: del povečanja obsega prometa v letu 1974 v primerjavi z letom 1973 izhaja iz povečanja proizvodnje in realizacije titanovega dioksida. (Od celotnega povečanja, ki znaša 108,58 %, odpade na novo realizacijo titanovega dioksida 33,5 %, 75,08 % pa na ostale TOZD).

Porastla je udeležba izvoza v skupni prodaji za skoraj 9 poenov, na kar je v največji meri vplivala prav prodaja titanovega dioksida, ki je bila skoraj v celoti prodana v tujino in ki je bila v preteklem letu še minimalna.

DOSEGANJE PLANIRANE REALIZACIJE

Letni plan neto realizacije celotnega podjetja je bil po podat-

kih knjigovodstva, ki zajemajo tako vpliv cen, fizični obseg in

Na občnem zboru osnovne organizacije sindikata so delegati ocenili delo organizacije v preteklem obdobju. Podrobneje o tem v prihodnji številki Cinkarnarja.

Poslovni rezultati v preteklem letu

(Nadaljevanje s 1. strani)

2. Vpliv gibanja prodajnih cen:

Povečanje planirane realizacije cen	103.466.884,- din
Zmanjšanje planirane realizacije cen	19.451.275,- din
Saldo povečanje iz naslova cen	84.015.609,- din

3. Rekapitulacija

Zmanjšanje zaradi nedoseganja fizičnega obsega	4.407.712,- din
Povečanje iz naslova prodajnih cen	84.015.609,- din
Saldo povečanje plan. realizacije	79.607.897,- din

Doseganje planirane realizacije v TOZD

TOZD	Doseganje planiranega fizičnega obsega prodaje	Doseganje planiranega obsega prodaje z upoštevanjem cen brez odprade materiala in ost.
METALURGIJA	102,17	113,95
KEMIJA	87,10	100,62
GRAFIKA	95,86	103,22
TITANOV DIOKSID	50,15	54,69
VZDRŽEVANJE	92,68	99,21
TRANSPORT	104,74	105,29
DIREKCIJA	99,88	99,88

GIBANJE PRODAJE V TUJINO V LETU 1974

TOZD	Vrednost izvoza v \$ v letu 1974	% udel. konvert. področja	Indeksi Na letni plan	Na leto 1973	Udeležba v izvozu
Metalurgija	11.173.260,—	73,70	155,68	171,14	49,82
Kemija	566.861,—	86,45	31,83	64,64	2,53
Grafika	190.055,—	60,67	58,90	137,82	0,85
Titanov dioksid	10.497.495,—	9,58	84,15	1042,68	46,80
OZD skupaj	22.427.641,—	43,90	103,09	262,33	100,00

Prodaja v tujino, izražena v USA \$ je v primerjavi z istim razdobjem preteklega leta porasla za 162,33%. Vrednost izvoza TOZD metalurgije je porasla za 71,14% v glavnem iz naslova visokih cen na svetovnem tržišču, ki so začele padati šele v zadnjem kvartalu. Kemija je izvozila manj kakor v preteklem letu, grafika pa je svoj izvoz povečala. Letni plan je preseglala le TOZD metalurgija, ostale TOZD pa le-tega niso dosegle.

Zaradi izvoza titanovega dioksida v NDR je bila poslabšana struktura izvoza, saj smo na konvertibilno valuto izvozili le 43,9% celotne vrednosti.

V izvozu je bila najmočnejše udeležena metalurgija z 49,82%, sledi titanov dioksid 46,80% preostanek 3,38% pa odpade na kemijo in grafiko.

PROIZVODNJA

Primerjava z letom 1973.

Vrednost blagovne proizvodnje, računane po stalnih cenah, je v merilu celotnega podjetja porasla v letu 1974 za 36,91%. Tako visok porast proizvodnje izhaja v glavnem iz povečanja proizvodnje titanovega dioksida.

Ostale temeljne organizacije skupaj so v primerjavi z letom 1973 povečale proizvodnjo v letu 1974 za 6,79%.

Indeksi doseganja vrednosti blagovne proizvodnje v letu 1974 v primerjavi z ono, ki je bila dosežena v letu 1973.

1973 = 100				
Metalurgija	Kemija	Grafika	TiO ₂	Vzdrževanje galvanica
110,93	101,51	112,87	503,15	155,17

Indeksi doseganja planirane proizvodnje po TOZD

Metalurgija	Kemija	Grafika	TiO ₂	plan = 100
				Vzdrževanje galvanica
103,29	85,72	96,46	71,29	93,10

IZKORISTEK ČASOVNEGA FONDA IN PRODUKTIVNOST DELA

Izkoristek časovnega fonda v rednem delovnem času je bil v letu 1974. v primerjavi z onim, ki je bil dosežen v letu 1973 poslabšan od 84,12% kolikor je znašal v letu 1973, na 82,61% v letu 1974. Izpad zaradi odsotnosti z dela je znašal kar 17,37%.

Izkoristek časovnega fonda je bil poslabšan iz naslova letnih dopustov (nova zakonska določila) za 0,46 poena, iz naslova bolezenskih izostankov in materinstva za 0,82 poena ter iz naslova neopravičenih izostankov za 0,06 poena. Izpad ur zaradi slabšega ikoristka časovnega fonda od onega v preteklem letu, predstavlja letni časovni fond 28,5 delavca.

Izredno je bila poslabšana že itak slaba struktura opravljenih ur. Udeležba opravljenih nadur v strukturi narašča, medtem udeležba opravljenih ur v rednem delovnem času upada. Udeležba opravljenih ur v rednem delovnem času je padla v strukturi skupno opravljenih ur za 0,96 poena, udeležba nadur je porasla v enakem odnosu.

V letošnjem letu je bilo na zaposlenega opravljenih v rednem delovnem času 15 ur manj, v

naturah pa 33 ur več, kakor v letu 1973.

Skupno število nadur je letos za 46.226 večje ali za 28,5% od onega v preteklem letu.

Število opravljenih nadur predstavlja letni možni časovni fond 95,5 delavcev.

Produktivnost dela — CINKARNA s titanovim dioksidom.

Zaradi povečanja števila opravljenih nadur na zaposlenega v primerjavi z letom 1973, je porast tehnične produktivnosti dela manjši od porasta produktivnosti na zaposlenega.

Do visokega porasta produktivnosti dela prihaja izključno zaradi proizvodnje titanovega dioksida, ki je bila v letu 1973 še zelo nizka. Proizvodnost dela v TOZD brez titanovega dioksida stagnira.

Indeksi doseganja produktivnosti dela v letu 1974 v primerjavi z letom 1973 za delavce v proizvodnji.

1973 = 100				
Metalurgija	Kemija	Grafika	TiO ₂	Vzdrževanje galvanica
9,13	0,62	11,27	372,00	7,02

Povprečni osebni dohodek na zaposlenega za celotno podjetje v dinarjih

Besedilo	1973	1974	Indeks 1973 = 100
a) Na podlagi povprečnega štev. zaposlenih	2.043	3.338	163,39
b) Na podlagi vkalkuliranih ur	2.012	3.300	164,02

(Nadaljevanje na 8. strani)

Poziv temeljnim samoupravnim organizacijam in skupnostim, da naročijo glasilo skupščine SR Slovenije za delegacije in delegate

Skupščina SR Slovenije je v začetku letošnjega leta začela izdajati »Poročevalca« kot uradno glasilo za obveščanje delegacij in delegatov temeljnih samoupravnih skupnosti in organizacij. Njegova naloga je na zgoščen način in pravočasno posredovati skupnostim in delegacijam skupščinsko gradivo, o katerem delegati odločajo v zborih, in zagotoviti še druge pomembne informacije iz dela skupščine, njenega izvršnega sveta in upravnih organov. Poleg tega bo »Poročevalec« po dogovoru med Skupščino SFRJ in skupščinami republik in pokrajin prinašal na enak način obdelano tudi njeno gradivo, saj izhajata obe skupščini iz enotne delegatske osnove. »Poročevalec« bo izhajal dvakrat na mesec, po potrebi tudi v posebnih številkah.

Gre potemtakem za glasilo, ki pomeni v celotnem sistemu informiranja delovnih ljudi in občanov in njihovih skupnosti in delegacij enega izmed osnovnih pogojev za njihovo delo tako v delegacijah kot v konferencah delegacij, v občinskih skupščinah, v republiški skupščini in Skupščini SFRJ. Z njim si bodo delegacije pomagale pri opravljanju dolžnosti, ki jim jih nalagajo delovni ljudje in občani, in pri uresničevanju njihove pravice, da so obveščeni o vsem, kar je predmet razpravljanja in odločanja v skupščinah.

Upoštevaloč dosedanje izkazne potrebe in izkušnje, stališča družbenopolitičnih organizacij, predvsem pa ustavno določilo o tem, da so temeljne skupnosti dolžne zagotoviti pogoje za uspešno delo — in obveščeno sodi med take bistvene pogoje, sodimo, da smo s skupnimi močmi Skupščina SR Slovenije, Skupščina SFRJ in temeljne skupnosti dolžni zagotoviti, da se ti pogoji uresničujejo tudi na ta način, da bo »Poročevalec« redno na voljo vsem, ki ga potrebujejo.

Zato pozivamo delavske svete temeljnih organizacij

zdrženega dela, svete krajevskih skupnosti, vodstva samoupravnih interesnih skupnosti, vodstva družbenopolitičnih organizacij, občinske skupščine in druge interesente, da se nanj naročijo, in sicer da naročijo toliko izvodov, kolikor je po njihovem potrebno za zadostno informiranost njihovih skupnosti in delegacij.

»Poročevalca« naročite na naslov: Skupščina SR Slovenije, Subčeva 4, 61000 Ljubljana. Začasna letna naročnina znaša din 80.— »Poročevalec« bo na voljo tudi v prodaji po 3 din za redno številko. Prosimo za natančne naslove skupnih in posamičnih naročnikov.

Predsedstvo skupščine SR Slovenije

Izvršni odbor republiške konference socialistične zveje Slovenije
Izvršni odbor predsedstva republiškega sveta
Zveze sindikatov Slovenije

Sodelavke so praznovale

Učenke in učenci IV. osnovne šole so navdušili navzoče s svojim prisrčnim nastopom v posameznih točkah, kjer so se izkazali kot dobri recitatorji instrumentalisti in pevci. Na prireditvi je tudi sodeloval član kulturno-umetniškega društva tovariš Kremer.

Ob koncu akademije je referent za rekreacijo Marjan Leban izročil skromna darila predstavnicam treh ženskih ekip, ki so uspešno sodelovale v strelskem tekmovanju med temeljnimi organizacijami združenega dela.

Izplačevanje osebnih dohodkov preko hranilnih knjižic

(Nadaljevanje s 1. strani)

bi odobravale te kredite svojim varčevalcem oziroma delavcem, ki se poslužujejo izplačila osebnih dohodkov preko hranilnih knjižic.

Samoupravni organi podjetja so že konec leta 1972 razpravljali o predlogu prehoda izplačevanja osebnih dohodkov na knjižice. Strokovne službe so bile zadolžene, da zberejo informacije o pogojih in načinu takšnega izplačevanja. V začetku leta 1973 smo informirali poslovni odbor, da so navezani stiki z Ljubljansko banko in Jugobanko in da so nam bile posredovane ponudbe, ki pa med seboj bistveno ne odstopajo. Priporočali so nam, da zaradi zamudnega opravila in enotnega postopka ukinemo izplačilo mesečnih akontacij na osebne dohodke. To smo izvedli s sklepom Centralnega delavskega sveta leta 1973. Tako od 1. januarja 1974 dalje izplačujemo osebne dohodke samo enkrat mesečno.

Praktično so s tem podani pogoji, da tudi mi preidemo na izplačilo osebnih dohodkov preko hranilnih knjižic. Predvidevamo, da bi to izvedli do konca polletja letošnjega leta.

Pri razpravi o načinu oziroma obsegu prehoda izplačil na hranilne knjižice smo prišli do zaključka, da preidemo z izplačilom osebnih dohodkov na knjižice v celoti. Menimo, da bi izplačevanje delno v gotovini, delno na knjižice praktično ne odpravilo dosedanjih zamudnih opravil okoli dviga, preštevanja in sortiranja in razdeljevanja denarja. Poleg tega pa bi nastale s prehodom obračuna osebnih dohodkov na visoko mehanizacijo določene težave, kar pa sigurno ni naša želja.

Prepričani smo, da nam predlagani postopek ne bo delal posebnih težav, saj imamo zagotovilo poslovne banke, da bo v času izplačila in tudi nekaj dni po izplačilu organizirala dve svoji blagajni v podjetju, ki bodo z ostalimi bančnimi inštitucijami izven podjetja zmogle celoten promet.

Kako pa bo v podjetju potekalo izplačevanje osebnih dohodkov preko hranilnih knjižic pa vas bomo informirali preko posebnega obvestila, ki ga boste prejeli ob razpravi na vaših zborih.

Upamo, da smo dovolj široko prikazali pomen in koristnost vključevanja posameznikov kakor tudi našega podjetja v novi način izplačevanja osebnih dohodkov, zato pričakujemo, da bo celoten kolektiv podprl ta predlog s polnim razumevanjem.

Ura seksologije

— Jakec, ali veš, kako pridejo otroci na svet.

— Ne vem, tovariš učitelj, lahko pa vprašate mojo sestro. Ona gotovo ve, ker ji vedno mama pravi, če boš počenjla take stvari, boš nekega dne privlekla pamzla domov.

V počastitev dneva žena je osnovna organizacija sindikata priredila slavnostno akademijo v sindikalni dvorani naše organizacije združenega dela.

Predsednica Aktiva žena tovarišica Anica Justinova je v krajšem govoru orisala pomen tega praznika, nadalje je spregovorila o sodelovanju žensk v narodnoosvobodilnem boju, ki ni pomenil zgolj borbo proti okupatorju, manveč tudi boj za enakopravnost, opozorila pa je tudi na probleme, ki tarejo žensko danes, bodisi kot delavka, bodisi kot mater.

Ustanovljena osnovna organizacija ZSMS v TOZD titanov dioksid

Deveti kongres ZSMS pomeni prelomnico v organiziranosti mlade generacije. Pred 9. kongresom smo imeli v bistvu dve mladinski organizaciji. Prva je bila ZMS, ki je vključevala vse mlade od 14. do 27. leta, druga pa zveza študentov, ki je vključevala študirajočo mladino. Po 9. kongresu pa se mladi združujemo v idejno — akcijsko enotno organizacijo — to je ZSMS. Kolektivne članice ZSMS pa so vse specializirane organizacije, ki vključujejo mladino (zveza tabornikov, Društvo prijateljev mladine, itd.).

Velika novost v mladinski organizaciji je opredeljeno članstvo. Tako ni vsak mlad človek avtomatično član ZSMS, ampak postane član ZSMS takrat, ko podpiše posebno pristopno izjavo, s katero se tudi obveže, da bo izpolnjeval dolžnosti in pravice, ki so določene z republiškim statutom ZSMS ter da se bo zavzemal za razvoj našega samoupravnega socializma. Bistvena sprememba je tudi v tem, da mladi ustanavljamo konference po posameznih področjih. Tako imamo konferenco mladih delavcev, konferenco mladih iz krajevnih skupnosti, konferenco mladih v izobraževanju ter konferenco mladih iz specializiranih organizacij. Poskušal sem zajeti samo najpomembnejše novosti v organiziranju mlade generacije.

V skladu z novo organiziranostjo mladih, smo tudi mladinci in mladinke, zaposleni v TOZD titanov dioksid, ustanovili osnovno organizacijo ZSMS. Na ustanovni seji smo razpravljali o novi organiziranosti ter o aktualnih nalogah, ki so postavljene pred nas mlade. V razpravi so se pojavljala vprašanja v zvezi z informiranostjo mladine, v zvezi z aktivom mladih delavcev in mladih komunistov. Vsi smo si bili edini, da vsak mladinec dobi statut ZSMS, in pravila o delovanju OK ZSMS. S tem bomo vsakemu mladincu in mladinki omogočili, da se seznanijo s pravicami in dolžnostmi, ki jih ima kot član ZSMS. Veliko je bilo vprašanj o aktivu mladih delavcev. Treba je pojasniti, da je aktiv mladih delavcev metoda dela sindikata in da aktiv mladih delavcev tvori jo vsi mladi od 14. do 27. leta, medtem ko ima osnovna organizacija ZSMS opredeljeno članstvo in nastopa kot samostojna družbeno politična organizacija. Osnovna organizacija ZSMS mora postati baza za evidentiranje kandidatov, ki želijo vstopiti v ZK. Mladinke in mladinci, ki so že člani ZK pa se lahko organizirajo v aktivne mladih komunistov, ki predstavljajo idejno akcijsko jedro osnovne organizacije ZSMS. V razpravi smo se mladi opredelili za to, da bolj aktivno sodelujemo pri procesu samoupravljanja v podjetju. Na eni prihodnjih sej bomo mladi razpravljali o stanovanjski problematiki, saj je to problem, ki tiče slehernega mladega človeka.

Velik problem je kako pritegniti mlade iz neposredne proizvodnje. Trenutno tvortijo osnovno organizacijo ZSMS v glavnem mladi, ki so zaposleni v labora-

toriju. Vsi se bomo trudili, da izberemo takšno metodo dela, ki bo k našemu delu pritegnila večino mladih, ki so zaposleni v TOZD titanov dioksid.

Na ustanovni seji smo izvolili tudi izvršilne organe osnovne organizacije ZSMS v TOZD titanov dioksid, in sicer: Forstenič Oto, predsednik; Mlekuš Rikardo, sekretar; Ivan Selič, referent za LO in družbeno samozaščito; Jalšovec Elfrida, referent za kulturo; Perič Majda, referent za informiranje ter člani predsedstva Pungrašek Irena, Popovič Vera, Gorišek Jože.

Sprejeli smo tudi naslednji akcijski program:

I. V sodelovanju z osnovno organizacijo ZSMS TOZD grafika bomo organizirali in izvedli štiri problemske konference na teme:

- novosti v organiziranosti ZSMS in sklepi obeh kongresov — rok: marec
- problemi članov ZSMS na delovnem mestu — rok: maj
- delitev dohodka v OZD Cinkarna Celje — rok: junij

— izpolnjevanje ustavnih določil v OZD Cinkarna Celje — rok: april.

II. Idejno — politično izobraževanje

Nujno je da se mladi stalno izpopolnjujemo v znanju in da spremljamo vse aktualne politične dogodke pri nas in na tujem. V povezavi z ideološko komisijo pri svetu ZK bomo organizirali predavanja na teme:

— odnos ZK in socialističnih sil do cerkve, religije in klerikalizma,

— delegatski sistem in vloga delovnega človeka v družbeno ekonomskem in družbeno-političnem sistemu,

— neuvrščенost in aktualna zunanje politična dogajanja,

— škodljivi pojavi v družbi (tehokratizem, birokratizem, neinformabirojstvo, liberalizem, oportunističnost),

— mladi iz osnovne organizacije ZSMS TOZD titanov dioksid se bomo tudi aktivno udeležili seminarjev, ki jih organizira konferenca mladih delavcev pri OK ZSMS.

III. Kulturno udejstvovanje

S svojimi rispevki bomo obogatili proslave, ki jih organizira sindikat ter se trudili, da se kultura približa slehernemu mlademu človeku.

IV. Zaradi večje motiviranosti članov je nujno, da organiziramo izlete in ekskurzije.

Skupno z mladimi iz grafike bomo organizirali naslednje izlete

1. tura: Logarska dolina — Skarje — Okrešelj — Logarska dolina — rok: avgust, september,

2. tura: Črna na Koroškem — Raduha — Luče — rok: oktober.

V. Športna dejavnost

Vključili se bomo v vse akcije sindikata na tem področju — rok: stalno.

VI. Stalne naloge, ki so pred nami, mladimi so naslednje:

— s svojim delom moramo prispevati k boljši produktivnosti, — nenehno spremljanje dogajanj v podjetju in pri vsakem pomembnejšem dogodku moramo zavzeti stališče,

— zagotavljanje večjega vpliva mladih v samoupravnih organizacijah,

— uresničevanje nalog iz akcijskega programa OK ZSMS,

— pridobivanje novih članov za vstop v ZSMS,

— evidentiranje možnih kandidatov za vstop v ZK.

Na koncu seje smo sprejeli sklep, da se akcijski program naše organizacije obravnava na prvi seji OOS in OO ZK. Mladi pa smo tudi sprejeli sklep, da se bomo s svojim delom in v sodelovanju z drugimi družbeno političnimi organizacijami nenehoma borili za vodilno vlogo delavskega razreda, za uveljavljanje samoupravnih odnosov v podjetju ter za nenehno razvoj naše samoupravne socialistične družbe.

Miloš Zagoričnik

LJUDSKA TEHNIKA
CINKARNA — CELJE

CINKARNARJI POZOR!

Društvo Ljudske tehnike Cinkarna Celje, razpisuje v letu 1975 **LETO KVALITETE, RACIONALIZACIJ, DELOVNIH IZBOLJŠAV IN KORISTNIH PREDLOGOV.**

Upravni odbor društva je ob razpisu predvidel za posamezne predloge posebne nagrade, ki bodo izplačevane za vsak za podjetje koristen predlog (pospešitev produktivnosti, pocenitev proizvodnje, olajšanje fizično težkega dela, izboljšanje normativne uporabe surovin in repromaterialov, povečanje varnosti pri delu).

Predloge ali zamisli naj vsebujejo idejo, ki zadeva zgornji razpis, avtorji naj jih oddajo v pisni obliki Upravnemu odboru društva Ljudske tehnike Cinkarna Celje.

Vse predloge bo pregledala posebna komisija, ki bo po posebnem pravilniku Ljudske tehnike za nagrajevanje, ocenila koristnost predlogov.

Višina nagrade bo odvisna od vrednosti podanega predloga in bo izplačana v višini od 100,00 do 1.000,00 din. Komisija bo ocenila tudi predloge, ki ne prinašajo neposredne koristi, a pomagajo pri izboljšanju dela v podjetju.

Ob zaključku leta bomo v našem časniku objavili imena vseh predlagateljev, prijavljenih na ta razpis.

Upravni odbor LTCC

Radiotelegrafski tečaj

V mesecu aprilu 1975 bomo organizirali pri radio klubu Ljudske tehnike Cinkarna Celje YU 3 CC radio telegrafski tečaj za začetnike.

Vabimo vse, ki jih ta panoga radioamaterstva zanima, da se prijavi na tel. 477 Jovanovič Jovici ali pisмено na društvo Ljudske tehnike Cinkarna Celje.

Tečaj bo dvakrat tedensko v prostorih Ljudske tehnike Cinkarna Celje v popoldanskem času, in sicer brezplačno.

LJUDSKA TEHNIKA
CINKARNA — CELJE

V mesecu januarju je bilo štirinajst nezgod pri delu, in sicer v: TOZD VZDRŽEVANJE: strojno vzdrževanje 1; TOZD TRANSPORT: transport 4; TOZD METALURGIJA: cinkov prah 2; valjarna 3; TOZD KEMIJA: soli in pigmenti 2; cinkovo belilo 1; TOZD GRAFIKA: tiskarske plošče 1. Na poti sta se poškodovala: KUS Ivan iz transporta in FIRŠT Jože iz valjarne.

Pri delu so se poškodovali

roke in ga poškodoval (nesmotern način dela).

TOZD VZDRŽEVANJE

Strojno vzdrževanje

SABEC Alojz (1. nezgoda). Pri demontaži tlačnih cevi je zaradi usedlin zaostala žveplena kislina obrizgala poškodovalca po obrazu in desni roki (nesmotern način dela).

TOZD TRANSPORT

ČALIC Jusuf (N, 1. nezgoda). Ko se je hotel povzpeti na vagon, mu je na stopnici spodrsnilo in si je poškodoval koleno leve noge (osebna neprevidnost).

KRIVEC Franc (3. nezgoda). Pri zapiranju silos vagona mu je roka zdrsnila iz ročke tako, da je omahnil in se udaril v prsni koš (osebna neprevidnost).

KRIŽIČ Nikola (N, 1. nezgoda). Pri zlaganju wreč je stopil na paleto viličarja in mu je poškodovalo mezinca in sredinec leve roke (osebna neprevidnost).

NEŠKOVIČ Momir (N, 1. nezgoda). Zaradi nekoordiniranega dela z voznikom viličarja mu je gumi trak padel na sredinec leve

TOZD METALURGIJA

Cinkov prah

KUČIŠ Stanko (1. nezgoda). Pri uravnavanju saržirnega stroja so mu na vozičku naložene plošče cinka stisnile sredinec desne roke (nesmotern način dela).

MILJATOVIČ Mile (N, 1. nezgoda). Pri nabavi malice se je peljal s kolesom in padel ter si poškodoval ključno kost (osebna neprevidnost).

Valjarna

KREPFEL Adolf (1. nezgoda). Pri vleku paketa cinka preko valjev, so mu zdrsnile klešče in ga udarile v levo arkado (naglica pri delu).

STIPČIČ Alojz (3. nezgoda). Pri saržiranju rafinacijske peči je v desnem komolcu začutil močne bolečine (napor).

TOVORNIK Emil (3. nezgoda). Pri upogibanju cinkove pločevine mu je plošča spodrsnila in ga udarila pooleni desne noge (naglica pri delu).

TOZD KEMIJA

Soli in pigmenti

SRBOTNJAK Drago (1. nezgoda). Pri odpiranju klešč je pritisk lužine potisnil gumi nastavek iz kadi in mu je vroča cinkova lužina brizgnila v obraz (nesmotern način dela).

VRHOVŠEK Anton (5. nezgoda). Pri premiku transportnega traku mu je zgrabilo prstanec in mezinca leve roke ter mu ju poškodovalo (slaba razsvetljava).

Cinkovo belilo

ESIH Jurij (8. nezgoda). Pri saržiranju cinkovih palic se mu je vroče cinkovo belilo vsulo v rokavico in ga opeklo po zapestju desne roke (neustrezne rokavice).

TOZD GRAFIKA

Tiskarske plošče

ŠMID Franc (3. nezgoda). Pri Prelaganju pločevine mu je spodrsnilo na spolzkih tleh in se je zbdel na žebkljih, ki so bili na prislonjenih deskah (neurejeno delovišče).

Izgubljeni dnevi zaradi nezgod pri delu in na poti

	Januar	
	Pri delu	Na poti
Glavna direkcija	10	27
Vzdržev. energ.	68	—
Transport	42	28
Metalurgija	129	33
Kemija	31	—
Grafika	3	—
Titanov dioksid	60	8
Skupaj:	343	96

DA IN NE

— Vedno kadar te kaj vprašam, vedno rečeš ne.
— Kaj te pa sploh lahko vprašam, da boš vsaj enkrat rekel da, reče učitelj Janezku.
— Tovariš učitelj, če me boste vprašali, ali hočem domov, bom prav gotovo odgovoril da, reče nedolžno Janezek.

— Ali vedno nosite na teh vaših lepih nogah bele nogavice?
— Skoraj vedno, če ne pride kaj vmes.

NAVODILA ZA VARNO DELO

Pod to rubriko vas bomo v našem časniku odslej mesečno seznanjali z varstveno problematiko v naši OZD. Naš namen je predvsem, da bi se поблиže seznanili in s skupnimi močmi skušali razreševati to problematiko. V tej rubriki bo zanesljivo nekaj zanimivega za slehernega zaposlenega, kako se izogniti oziroma zmanjšati število nesreč in kako ravnati s posameznimi nevarnimi snovmi.

Tiskovna oblika bo standardna, oziroma prikrojena tako, da bo mogoče posamezne liste shranjevati in jih pri delu uporabljati kot pripomoček v danih situacijah. Njen osnovni namen je tudi stalno izpopolnjevanje iz tvarine varstva pri delu na delovnem mestu, da bi tako zagotovili čimbolj varno delo.

NAVODILO št. 1/75 za varno delo vzdrževalcev — ključavničarjev

Varno delovno okolje in varne delovne razmere so zagotovljene, če delavec ob normalni pazljivosti ter strokovni in delovni sposobnosti lahko opravlja svoje delo, ne da bi pri tem prišlo do telesnih poškodb ali zdravstvenih okvar (2. člen RZVD).

Poleg tega mora delavec pri svojem delu uporabljati tudi ustrezno orodje, osebna varovalna sredstva in opremo.

Če delavec nima potrebne znanja iz varstva pri delu in ustrezno opravljene preizkusa tega znanja, ne sme samostojno oprav-

ljati, voditi in nadzorovati del.

Za zagotovitev večje varnosti vzdrževalcev pri remontnih in vzdrževalnih popravilih mora obvezno upoštevati naslednje:

1. Sleherni vzdrževalec mora biti temeljito seznanjen z delom, katerega bo opravljal.

2. Za popravila cevovodov in drugih naprav, po katerih se pretakajo agresivne snovi (kislina, lugi in podobno) mora pred pričetkom dela biti primerno osebno zavarovan. Ta dela morajo biti opravljena pod nadzorstvom oziroma pri teh opravilih morata sodelovati najmanj dva izvajalca (možnost nudenja prve pomoči).

Zavarovanje glave

Glava mora biti obvezno zavarovana z zaščitno čelado, s ščitnikom in po potrebi še z očali.

Zavarovanje rok

Roke morajo biti zavarovane z dolgimi gumiranimi rokavicami tako, da so zataknjene pod gumirano obleko tedaj, ko se opravlja delo pri tleh in je na ta način nemogoč brizg kislina za rokavico, oziroma rokavice preko gumirane obleke v takšnih primerih, ko je delo potrebno opravljati z iztegnjenimi rokami nad višino ramen.

Zavarovanje telesa

Gumirana obleka kot posebno varovalno sredstvo je osnovni pogoj za pristop k takšnim popravilom, da bi s tem preprečili poškodbe delavcev z agresivnimi tekočinami. Hlačnice gumirane obleke naj bodo vedno nataknjene preko gumijastih škornjev, da se na ta način prepreči vdor agresivne snovi za hlačnice v sam škorenj oziroma obvalo.

Zavarovanje nog

Praviloma morajo biti zavarovane z gumijastimi škornji ali drugo ustrezno obutvijo, odporno proti kislini.

Zavarovanje dihal

Pri vseh opravilih, kjer

obstoja nevarnost poškodbe dihal oziroma zastrupitev (SO₂ in podobno), mora biti zavarovan z ustreznim varovalnim sredstvom (plin-ska maska, respirator itd.).

Filter z naslednjo oznako varuje:

- A — od organskih par in razredčil,
- B — od kislih plinov in par,
- BB — od kislih plinov, par in aerosolov,
- E — od žveplovega dioksida,
- G — od cianovodika,
- K — od amonjaka,
- M+L — od žveplovodika.

3. Pred vstopom v notranjost posod (kadi, rezervoarji) se mora prepričati, da je izključena možnost samodejnega vklopa naprave, ki bi lahko ogrozila njegovo varnost (takšna dela morajo vedno opravljati pod nadzorom).

4. V primerih, ko obstoja možnost politja z agresivnimi snovmi, se mora poprej prepričati o brezhibnosti delovanja tušev, namenjenih za nudenje prve pomoči (izpiranje — polivanje).

5. Vzdržati se treba kajenja in ne vstopati z odpr-

lim ognjem v prostore, kjer je to označeno oziroma prepovedano in kjer so lahkovnetljive snovi, vnetljive tekočine in plini ter eksplozivni prah ali pare.

6. Upoštevati vse opozorilne napise, gesla in znake, ki opozarjajo na nevarnosti in uporabo osebnih varovalnih sredstev ter opreme.

7. Strogo prepoved samovoljnega načina dela.

8. Strogo prepoved prinašanja in uživanja alkoholnih pijač med delom.

9. Da se za delo na višini opremi z varnostnim pasom ali opravlja delo na ustreznem odru ali lestvi. Za delo na višini ni dovoljeno improvizirati delovnega mesta.

10. Pri avtogenskem in elektro varjenju upoštevati strogo vsa določila, ki so predpisana v pravilniku o teh opravilih.

11. Da je popravilo, čiščenje in vzdrževanje strojev in naprav med obratovanjem najstrožje prepovedano.

12. Da mora po končanem popravilu stroja ali naprave obvezno na nje namestiti varovalne mreže, pokrove in podobno.

13. Da skrbi za red in (Nadaljevanje na 6. strani)

Ustanovljena osnovna organizacija ZSMS v TOZD titanov dioksid

Deveti kongres ZSMS pomeni prelomnico v organiziranosti mlade generacije. Pred 9. kongresom smo imeli v bistvu dve mladinski organizaciji. Prva je bila ZMS, ki je vključevala vse mlade od 14. do 27. leta, druga pa zveza študentov, ki je vključevala študirajočo mladino. Po 9. kongresu pa se mladi združujemo v idejno — akcijsko enotno organizacijo — to je ZSMS. Kolektivne članice ZSMS pa so vse specializirane organizacije, ki vključujejo mladino (zveza tabornikov, Društvo prijateljev mladine, itd.).

Velika novost v mladinski organizaciji je opredeljeno članstvo. Tako ni vsak mlad človek avtomatično član ZSMS, ampak postane član ZSMS takrat, ko podpiše posebno pristopno izjavo, s katero se tudi obveže, da bo izpolnjeval dolžnosti in pravice, ki so določene z republiškim statutom ZSMS ter da se bo zavzemal za razvoj našega samoupravnega socializma. Bistvena sprememba je tudi v tem, da mladi ustanavljamo konference po posameznih področjih. Tako imamo konferenco mladih delavcev, konferenco mladih iz krajevnih skupnosti, konferenco mladih v izobraževanju ter konferenco mladih iz specializiranih organizacij. Poskušal sem zajeti samo najpomembnejše novosti v organiziranju mlade generacije.

V skladu z novo organiziranostjo mladih, smo tudi mladinci in mladinke, zaposleni v TOZD titanov dioksid, ustanovili osnovno organizacijo ZSMS. Na ustanovni seji smo razpravljali o novi organiziranosti ter o aktualnih nalogah, ki so postavljene pred nas mlade. V razpravi so se pojavljala vprašanja v zvezi z informiranostjo mladine, v zvezi z aktivom mladih delavcev in mladih komunistov. Vsi smo si bili edini, da vsak mladinec dobi statut ZSMS, in pravila o delovanju OK ZSMS. S tem bomo vsakemu mladincu in mladinki omogočili, da se seznaní s pravicami in dolžnostmi, ki jih ima kot član ZSMS. Veliko je bilo vprašanj o aktivu mladih delavcev. Treba je pojasniti, da je aktiv mladih delavcev metoda dela sindikata in da aktiv mladih delavcev tvori jo vsi mladi od 14. do 27. leta, medtem ko ima osnovna organizacija ZSMS opredeljeno članstvo in nastopa kot samostojna družbeno politična organizacija. Osnovna organizacija ZSMS mora postati baza za evidentiranje kandidatov, ki želijo vstopiti v ZK. Mladinke in mladinci, ki so že člani ZK pa se lahko organizirajo v aktive mladih komunistov, ki predstavljajo idejno akcijsko jedro osnovne organizacije ZSMS. V razpravi smo se mladi opredelili za to, da bolj aktivno sodelujemo pri procesu samoupravljanja v podjetju. Na eni prihodnjih sej bomo mladi razpravljali o stanovanjski problematiki, saj je to problem, ki tiče slehernega mladega človeka.

Velik problem je kako pritegniti mlade iz neposredne proizvodnje. Trenutno tvorijo osnovno organizacijo ZSMS v glavnem mladi, ki so zaposleni v labora-

toriju. Vsi se bomo trudili, da izberemo takšno metodo dela, ki bo k našemu delu pritegnila večino mladih, ki so zaposleni v TOZD titanov dioksid.

Na ustanovni seji smo izvolili tudi izvršilne organe osnovne organizacije ZSMS v TOZD titanov dioksid, in sicer: Forstenič Oto, predsednik; Mlekuš Rikardo, sekretar; Ivan Selič, referent za LO in družbeno samozasčito; Jalšovec Elfrida, referent za kulturo; Perič Majda, referent za informiranje ter člane predsedstva Pungrašek Irena, Popovič Vera, Gorišek Jože.

Sprejeli smo tudi naslednji akcijski program:

I. V sodelovanju z osnovno organizacijo ZSMS TOZD grafi ka bomo organizirali in izvedli štiri problemske konference na teme:

- novosti v organiziranosti ZSMS in sklepi obeh kongresov — rok: marec
- problemi članov ZSMS na delovnem mestu — rok: maj
- delitev dohodka v OZD Cinkarna Celje — rok: junij

— izpolnjevanje ustavnih določil v OZD Cinkarna Celje — rok: april.

II. Idejno — politično izobraževanje

Nujno je da se mladi stalno izpopolnjujemo v znanju in da spremljamo vse aktualne politične dogodke pri nas in na tujem. V povezavi z ideološko komisijo pri svetu ZK bomo organizirali predavanja na teme:

— odnos ZK in socialističnih sil do cerkve, religije in klerikalizma,

— delegatski sistem in vloga delovnega človeka v družbeno ekonomskem in družbeno-političnem sistemu,

— neuvrščeni in aktualna zunanja politična dogajanja,

— škodljivi pojavi v družbi (tehnokratizem, birokratizem, neinformabirojstvo, liberalizem, oportunistem),

— mladi iz osnovne organizacije ZSMS TOZD titanov dioksid se bomo tudi aktivno udeležili seminarjev, ki jih organizira konferenca mladih delavcev pri OK ZSMS.

III. Kulturno udejstvovanje

S svojimi rispevki bomo obogatili proslave, ki jih organizira sindikat ter se trudili, da se kultura približa slehernemu mlademu človeku.

IV. Zaradi večje motiviranosti članov je nujno, da organiziramo izlete in ekskurzije.

Skupno z mladimi iz grafike bomo organizirali naslednje izlete

1. tura: Logarska dolina — Škarnje — Okrešelj — Logarska dolina — rok: avgust, september,

2. tura: Črna na Koroškem — Raduha — Luče — rok: oktober.

V. Športna dejavnost

Vključili se bomo v vse akcijske sindikata na tem področju — rok: stalno.

VI. Stalne naloge, ki so pred nami, mladimi so naslednje:

— s svojim delom moramo prispevati k boljši produktivnosti,

— nenehno spremljanje dogajanj v podjetju in pri vsakem pomembnejšem dogodku moramo zavzeti stališče,

— zagotavljanje večjega vpliva mladih v samoupravnih organih,

— uresničevanje nalog iz akcijskega programa OK ZSMS,

— pridobivanje novih članov za vstop v ZSMS,

— evidentiranje možnih kandidatov za vstop v ZK.

Na koncu seje smo sprejeli sklep, da se akcijski program naše organizacije obravnava na prvi seji OOS in OO ZK. Mladi pa smo tudi sprejeli sklep, da se bomo s svojim delom in v sodelovanju z drugimi družbeno političnimi organizacijami nenehoma borili za vodilno vlogo delavskega razreda, za uveljavljanje samoupravnih odnosov v podjetju ter za nenehen razvoj naše samoupravne socialistične družbe.

Miloš Zagoričnik

LJUDSKA TEHNIKA
CINKARNA — CELJE

CINKARNARJI POZOR!

Društvo Ljudske tehnike Cinkarna Celje, razpisuje v letu 1975 **LETO KVALITETE, RACIONALIZACIJ, DELOVNIH IZBOLJŠAV IN KORISTNIH PREDLOGOV.**

Upravni odbor društva je ob razpisu predvidel za **posamezne predloge posebne nagrade**, ki bodo izplačevane za vsak za podjetje koristen predlog (pospešitev produktivnosti, pocenitev proizvodnje, olajšanje fizično težkega dela, izboljšanje normativne uporabe surovin in repromaterialov, **povečanje varnosti pri delu**).

Predloge ali zamisli naj vsebujejo ideje, ki zadeva zgornji razpis, avtorji naj jih oddajo v pisni obliki Upravnemu odboru društva Ljudske tehnike Cinkarna Celje.

Vse predloge bo pregledala posebna komisija, ki bo po posebnem pravilniku Ljudske tehnike za nagrajevanje, ocenila koristnost predlogov.

Višina nagrade bo odvisna od vrednosti podanega predloga in bo izplačana v višini od 100,00 do 1.000,00 din. Komisija bo ocenila tudi predloge, ki ne prinašajo neposredne koristi, a pomagajo pri izboljšanju dela v podjetju.

Ob zaključku leta bomo v našem časniku objavili imena vseh predlagateljev, prijavljenih na ta razpis.

Upravni odbor LTCC

Radiotelegrafski tečaj

V mesecu aprilu 1975 bomo organizirali pri radio klubu Ljudske tehnike Cinkarna Celje YU 3 CC radio telegrafski tečaj za začetnike.

Vabimo vse, ki jih ta panoga radioamaterstva zanima, da se prijavijo na tel. 477 Jovanovič Jovici ali pisмено na društvo Ljudske tehnike Cinkarna Celje.

Tečaj bo dvakrat tedensko v prostorih Ljudske tehnike Cinkarna Celje v popoldanskem času, in sicer brezplačno.

LJUDSKA TEHNIKA
CINKARNA — CELJE

ODSLEJ OSTRO

Za kršenje zakona o varstvu pri delu predpisano do 500.000 dinarjev kazni

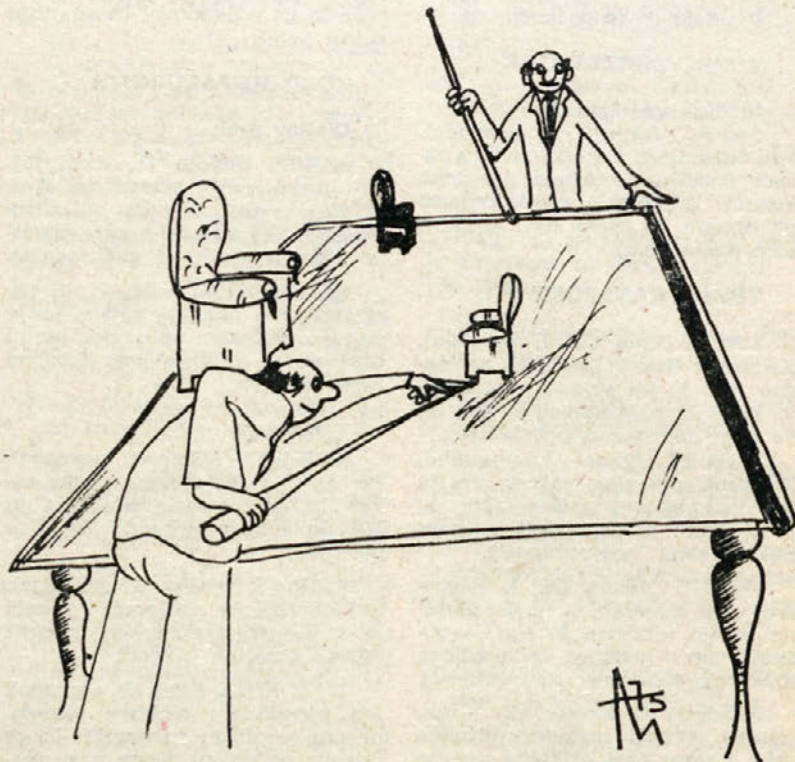
V Sloveniji smo koncem preteklega leta dobili republiški zakon o varstvu pri delu, ki je nadomestil prejšnji zvezni zakon. Novi zakon je prilagojen novi ustavi. Delavci imajo neposredno pravico in dolžnost skrbeti za varnost pri delu. Novost v zakonu pa so tudi zelo hude sankcije, ki čakajo OZD in posameznike, ki bi poskušali delati mimo zakona.

Bistvena novost zakona je v tem, da lahko projektantske ali druge OZD same dajo izjavo o varnosti. Z njo potrjujejo, da so že pri projektiranju in graditvi objektov, načrtovanju tehnološkega procesa, konstruiranju in izdelovanju delovnih priprav in naprav ter sredstev in opreme za osebno varnost pri delu, upoštevale vse predpisane ukrepe in normative. Tovrstne OZD pa lahko zahtevajo strokovno oceno, ali so izpolnjeni vse varnostni ukrepi, tudi od pooblaščenega organizacije združenega dela. Prav tako pa tako izjavo (pooblaščenega OZD) lahko zahteva prizadeta organizacija ali pa organ inšpekcije dela. Strokovno oceno pa lahko dajejo tudi tiste organizacije združenega dela, ki se ukvarjajo z raziskovanjem, tehnično opremo, laboratorijem in delavci. Pooblasti jih lahko republiški sekretariat za

Delavci, vodilni kadri, varnostniki, OZD in strokovne organizacije bodo v prihodnje gotovo skrbeli za popolno izvajanje novega zakona. Kajti sankcije za kršitelje so izredno hude (tudi v primerjavi z zakonodajno na drugih področjih). Denarna kazen 5 do 500 tisoč dinarjev je predpisana za OZD, ki bodo kršile določbe novega zakona, 500 do 15.000 kazni naj bi plačala odgovorna oseba, 100 oziroma 50 dinarjev kazni takoj na mestu prekrška pa bo veljal manjši prekršek odgovorno osebo OZD (ali zasebnega delodajalca) oziroma delavca, če kljub poprejšnjemu opozorilu ne uporablja namensko sredstev in opreme za osebno varnost pri delu ali če namerno odstrani z delovne priprave varnostno napravo.

Seveda pa bodo dobili tudi vrsto spremljajočih pravilnikov, ki bodo dopolnjevali novi zakon o

Brez besed

varstvu pri delu. Na zavodu SR Slovenije za varstvo pri delu, ki ga je republiški sekretar pooblastil, da daje strokovne ocene o vseh izpolnjenih ukrepih o varnosti pri delu menijo, da novi pravilniki ne bi smeli biti togi. Bili naj bi taki, da bi lahko vstavili določene spremembe, ki jih bosta zahtevala čas in trenutno stanje znanosti in tehnike. (Delo)

(Nadaljevanje s 5. strani)

čistočo na delovnem mestu in v njegovi neposredni okolici.

14. Da upošteva vse varnostne elemente pri prenosu in prevozu materiala in pravilnem koriščenju transportnih poti.

15. Da upošteva nevarnosti zloma oziroma neprehodnosti pokrova na kadeh, rezervoarjih, dekanterjih in podobno.

16. Da upošteva nevarnosti z električnim tokom in se ravna po določenih pravilnikih o teh opravilih.

17. Da upošteva nevarnosti toplotnega, kemičnega in mehanskega učinka pri delu.

18. Da upošteva nevarnosti z ročnim in mehaniziranim orodjem.

19. Da nosi polno odgovornost v primerih, ko je kršil varnostna navodila in je zaradi tega prišlo do lastne poškodbe ali zdravstvene okvare in poškodbe ali zdravstvene okvare sodelavcev.

20. Da sme odkloniti delo v primerih ko meni, da mu grozi neposredna nevarnost za življenje ali zdravje.

21. Pri razmaščevanju strojnih delov sme uporabljati le takšna sredstva, katera ne predstavljajo neposredne nevarnosti za požar.

22. Da skrbi za redno osebno higieno.

23. Da takoj nudi prvo pomoč oziroma jo organi-

zira pri poškodbah sodelavcev.

24. Da nemudoma javi nadrejenemu svojo poškodbo in opiše kako je nastala ter poišče prvo pomoč.

25. Da dosledno upošteva obratovalna navodila strojev in naprav.

Da bi preprečili nezgode zaradi nepravilne uporabe in prenašanja ročnega orodja, mora vzdrževalec upoštevati naslednje:

- a) za vsako delo mora uporabljati ustrezno orodje,
- b) orodje mora biti v dobrem — brezhibnem stanju,
- c) skrbeti mora, da se orodje namensko uporablja,
- d) orodje je treba po končanem delu spraviti na varno mesto.

Pri prenašanju orodja mora vzdrževalec skrbeti za naslednje:

— da nikoli ne nosi v rokah orodja, kadar se vzpenja ali spušča po lestvi,

— za dviganje orodja s tal na delovno mesto na višini naj v takih primerih uporablja ustrezno čvrsto zaprto torbo, vedro ali kaj podobnega, kar pa mora biti zavarovano pred padcem,

— po končanem delu je treba orodje pospraviti v ustrezne pripomočke nedopustno pa ga je nositi

v žepu ali vreči z višine na tla,

— velik del poškodb z ročnim orodjem povzroča tisto orodje, ki trenutno ni v rabi. Takšno orodje se kaj rado polaga na oder, cevovode ali na druga mesta, s katerih lahko pade oziroma zdrsne in tako ogroža ljudi, ki se nahajajo pod njim. Posebno nevarno je puščanje orodja na mestih visoko od tal, kjer so tresljaji in kjer se pod njim gibljejo ljudje,

— dlet, izvijačev in drugega konjičastega orodja naj delavec nikoli ne prenaša v žepu,

— delavci naj orodje drug drugemu podajajo, nikoli pa ne mečejo,

— ostro in konjičasto orodje naj se podaja v zabojčku ali kako drugače zavarovano (konjica, ostrina) vendar pa z ročajem obrnjenim proti prejemniku,

— kadar prenašamo orodje na rami, je potrebno paziti, da imamo dovolj prostora, ko se obračamo, da ne bi poškodovali sodelavcev.

To navodilo se izdaja v cilju zmanjšanja števila nezgod in ga je potrebno dosledno izvajati pri vseh opravilih.

Neupoštevanje tega navodila se šteje kot hujša kršitev delovnih obveznosti, katero se lahko v danem primeru šteje kot odškodninska (kazenska) odgovornost.

Ljudska tehnika Cinkarna — Celje

LICITACIJA

Društvo Ljudska tehnika Cinkarna Celje prodaja osebno vozilo Zastava 750 letnik 1968. Osebno vozilo je v voznem stanju.

Licitacija vozila bo 8. aprila 1975 v društvenih prostorih Ljudske tehnike ob 17. uri.

Izključna cena 4.500,00 din.

Interesenti licitiranja pred začetkom položijo kavcijo v višini 10 procentov izključne cene.

Vozilo si je možno ogledati ob četrtek in petek v servisni delavnici Ljudske tehnike Cinkarna Celje od 16. do 19. ure.

Avto krožek LTCC

ŠPORTNA REKREACIJA '74

V petek, dne 15. marca je bila v naši sindikalni dvorani zaključna prireditev Športna rekreacija '74, na kateri je štirinajst članov kolektiva prejelo TRIM športno značko, posebno slovesna pa je bila podelitev spominskih plaket najbolj aktivnim pobudnikom športne aktivnosti v naši organizaciji združenega dela.

V imenu kolektiva je izročil spominske plakete namestnik glavnega direktorja Rudi Šibli, dipl. ing. naslednjim športnim aktivistom: Adolfu Urbančiču, Valterju Štajnerju, Francu Poklšku, Rudiju Kerčku in Leopoldu Šmonu (na fotografijah). Plakete

1. OSS (6), 2. Vzdrževanje (5), 3. Titanov dioksid (4), 4. Kemija (3), 5. Grafika (2), 6. Metalurgija (1); **STRELJANJE**: 1. Titanov dioksid (6), 2. OSS in Transport (5), 3. Metalurgija (4), 4. Vzdrževanje (3), 5. Grafika (2), 6. Kemija (1); **KEGLJANJE**: 1. Metalurgija (5), 2. OSS (4), 3. Kemija (3), 4. Vzdrževanje (2), 5. Titanov dioksid (1), 6. Grafika (—), ni tekmovala; **RIBOLOV**: 1. Kemija (5), 2. Vzdrževanje (4), 3. Metalurgija (3), 4. Titanov dioksid (2), 5. Grafika (2), 6. OSS (—); **SMUČANJE**: 1. Vzdrževanje (5), 2. Kemija (4), 3. Grafika (3), 4. Titanov dioksid (2), 5. Metalurgija (1), 6. OSS (-); **PLANINSTVO**: 1. Vzdrževanje

bi morala prejeti še Viktor Skale in Franc Grabar, žal pa ju na slovesnosti ni bilo.

Ze kmalu po osvoboditvi so v Cinkarni začele delovati šahovska, planinska, atletska in postopoma še druge sekcije, v katere se je vključevalo vedno večje število članov kolektiva, za kar gre predvsem zasluga takratnim in poznejšim športnim aktivistom, ki so znali vzbuditi zanimanje pri svojih sodelavcih za tovrstno rekreacijo.

Prizadevno delo je rodilo tudi sadove, saj so naše ekipe dosegle na športnem področju vidne uspehe. Za dolgoletno uspešno delo

(6), 2. Titanov dioksid (5), 3. OSS (4), 4. Kemija (3), 5. Grafika (2), 6. Metalurgija (1); **NAMIZNI TENIS**: 1. Vzdrževanje (6), 2. Titanov dioksid (5), 3. Grafika (4), 4. Metalurgija (3), 5. OSS (2), 6. Kemija (1); **SAH**: 1. Metalurgija (4), 2. Vzdrževanje (3), 3. Titanov dioksid (2), 4. Kemija (1), Grafika in OSS nista tekmovali; **KOLESARJENJE**: 1. Vzdrževanje (6), 2. OSS in Transport (5), 3. Grafika (4), 4. Metalurgija (3), 5. Titanov dioksid (2), 6. Kemija (1); **TRIM športna značka**: 1. Vzdrževanje (6), 2. OSS (5), 3. Grafika (4), 4. Metalurgija (1), 5. Titanov

(Nadaljevanje na 8. strani)

na področju športne rekreacije je konec preteklega leta prejela naša organizacija združenega dela visoko republiško priznanje Bloudkovo plaketo.

Referent za športno rekreacijo Leban Marjan je med drugim poročal tudi o športni dejavnosti v preteklem letu. V primerjavi s prejšnjimi leti se je število športno rekreativnih panog povečalo na deset, povečalo pa se je tudi število sodelujočih.

V tekmovanju med temeljnimi organizacijami združenega dela so se ekipe uvrstile takole (številk v oklepaju pomenijo število doseženih točk): **PLAVANJE**:

Poslovni rezultati

(Nadaljevanje z 2. strani)

PREGLED POVPREČNIH OSEBNIH DOHODKOV OD 1. 1. — 31. 12. 1974

Opis	Glavna direkcija	Metallurgija	Kemija Celje	Kemija Mozirje	Grafika	Vzdrževanje	Transport	Titanov dioksid	Skupaj
OD neto prispevki v 000 din	8.107	12.109	7.944	1.688	6.766	14.923	2.865	8.526	62.930
Bruto v 000 din	11.396	17.020	11.175	2.372	9.461	20.966	4.008	12.044	88.445
Vkalkulirane ure	549.468	837.355	510.474	115.804	453.362	939.811	209.032	548.425	4.163.731
Štev. zaposl. po vkalk. urah povpr. OD	252	383	234	53	208	430	96	251	1.907
Neto	3.217	3.162	3.395	3.185	3.253	3.470	2.985	3.397	3.300
Bruto	4.522	4.444	4.776	4.476	4.549	4.876	4.175	4.798	4.638
Povprečno štev. zaposlenih po stanju konec meseca	253	382	246	49	214	400	102	239	1.885
Povprečni OD									
Neto	3.204	3.170	3.229	3.445	3.162	3.731	2.809	3.567	3.338
Bruto	4.504	4.455	4.543	4.842	4.421	5.242	3.930	5.039	4.692

OPOMBA: zaradi reorganizacije v letu 1974 podatki po TOZD med letom 1973 in 1974 niso primerljivi, temveč samo na nivoju podjetja.

Ekonomičnost in rentabilnost

Ekonomičnost proizvodnje je porastla (brez upoštevanja amortizacije nad predpisano stopnjo) v primerjavi s preteklim letom in v primerjavi s planirano. Tako ugotovljena porabljenega sredstva so v strukturi realizacije po obračunu udeležena le z 78,29% medtem je bila v gospodarskim načrtom planirana z 80,43%. Da ni rezultat še boljši je pripisati rezultatom v TOZD titanov dioksid. V tej temeljni organizaciji so porabljenega sredstva kar za 11 poenov hitreje rastla od realizacije. Vse ostale temeljne organizacije so dosegle izboljšanje ekonomičnosti poslovanja tako v primerjavi s planirano in ono iz preteklega leta.

Na izboljšanje planirane ekonomičnosti in rentabilnosti je v znatni meri vplivala tudi tržna situacija, saj skoraj 30 odstotkov ustvarjene akumulacije izhaja iz večjega porasta prodajnih cen od porasta reprodukcijskega materiala in energije. Razen TOZD titanov dioksid imajo vse ostale temeljne organizacije pozitivno bilanco. Za titanov dioksid pa so bile dosežene celo nižje prodajne cene od onih, ki smo jih planirali, ker ta temeljna organizacija ni bila sposobna izkoristiti kon-

jukturo, ki je terjala devet mesecev preteklega leta (količine po asortimentu).

Na izboljšanje ekonomičnosti so vplivali še naslednji tokovi:

— povečanje osebnega posolovanja,

— izboljšanje izkoristka delovnih priprav in

— povečanje produktivnosti dela.

V primerjavi s preteklim letom je porastla rentabilnost povprečno uporabljenih sredstev, rentabilnost prometa za 196 poenov. Produktivnost dela na zaposlenega, merjena skozi družbeni proizvod pa za 98,2 poena.

Rentabilnost je porastla v prav vseh TOZD v primerjavi s preteklim letom, v primerjavi s planom pa le TOZD titanov dioksid močno odstopa.

Najboljše rezultate je dosegla temeljna organizacija metallurgija, ki je presešla planske proizvodne naloge, najbolj povečala ekonomičnost proizvodnje tako iz naslova lastnih rezultatov, kot razlik v cenah. Metallurgija je ustvarila 59,33% celotnega zneska bruto skladov in amortizacije nad predpisano stopnjo.

Pregled faktorjev za obračun OD — februar 1975

Stroškovno mesto	Faktor	
	vred. točke	norme
Splošna uprava	1,16	
CAOP	1,16	
Finančno računovodski sektor	1,16	
Kadrovski sektor	1,16	
Samski dom	1,16	
Splošni sektor	1,16	
Kuhinja	1,16	
Pralnica in šivalnica	1,16	
Zunanja trgovina	1,16	
TOZD METALURGIJA		
Skupne službe metallurgije	1,17	
Keramika	1,08	1,32
Zveplena kislina PIK	1,15	
Zveplena kislina KKC	1,19	
Cinkov prah	1,14	
Sekundarna proizvodnja cinka	1,16	
Baterijske čašice	1,20	
Zičarna	1,20	
Zlebarna	1,20	
Valjarna	1,08	1,12
TOZD KEMIJA		
Skupne službe kemije Celje	1,15	
Barvila Celje	1,05	
Soli in pigmenti	1,03	
Barijev sulfid	1,05	
Litopon	1,05	
Cinkovo belilo	1,03	
Zaščitna sredstva — modri baker	1,17	
Rastni substrati	1,18	
Umetna gnojila	1,19	
Gradbena lepila	1,19	
Betonski elementi	1,19	
Zaščitna sredstva — modra galica	1,03	
Skupne službe kemije Mozirja	1,13	
Barve in premazi	1,16	1,12
TOZD GRAFIKA		
Skupne službe grafike	1,20	
Tiskarna	1,20	
Tiskarske plošče	1,20	
Preparati za grafiko	1,17	
Tiskarske barve	1,17	
Razvoj grafike	1,20	
TOZD VZDRŽEVANJE IN ENERGETIKA		
Skupne službe vzdrževanja	1,17	
Strojno vzdrževanje	1,15	
Elektro vzdrževanje	1,15	
Vzdrževanje ARM	1,15	
Gradbno vzdrževanje	1,12	
Energetika — skupne službe	1,18	
Kotlarna številka 1	1,14	
Plinarna	1,18	
Transformatorske postaje	1,12	
Galvana	1,12	
Embalaža	1,12	
TOZD TRANSPORT		
Skupne službe transporta	1,19	
Železniški promet	1,10	1,02
Interni ostali promet	1,01	1,39
Avtocestne za kislino	1,02	1,13
Nakladanje in razkladanje	1,08	1,20
TOZD TITANOV DIOKSID		
Glavni laboratorij	1,16	
Skupne službe titanovega dioksida	1,03	
Investicijska služba	1,03	
Proizvodnja titanovega dioksida	1,03	

Ali veste . . .

V Celju se vedno bolj kaže potreba po ustanovitvi nove mlade likovne sekcije, v katero bi se združili vsi likovniki, ki zdaj delajo izven organizacij, zato je plenum ZKPO sklenil sklicati ustanovni sestanek. Ze zdaj vabijo k sodelovanju vse mlade likovnike, ki si ob individualnem želijo tudi ustvarjanje v okviru strokovne organizacije.

Mlada folklorno-plesna skupina pri ZPD »France Prešeren« pridno deluje. V slabem letu obstoja so že naštudirali vrsto slovenskih plesov. Pohvalijo se lahko z novimi belokranjskimi nošami, želijo pa si še komplete gorenjskih oblačil, vendar tega sami ne bodo zmogli. Pred nekaj tedni so imeli redni letni občni zbor, na katerem so sprejeli obširen delovni načrt in številne nastope. Pričakujejo tudi širšo družbeno podporo.

(Nadaljevanje s 7. strani)

dioksid (2), 6. Kemija (1); **bronaste športne značke so osvojili:** Janc Adi, Tukarič Marko, dipl. ing., Dečko Franc, Hrovatič Ivan, Žekar Bogdan, Žnidar Edi, Kramberger Boris, dipl. ing. in sedemletna Zupanc Nataša (na slikki); **srebrne:** Horvat Bojan, Pečnik Maks in Kukovič Tomo; **zlate pa:** Burger Marko, Zupanc Vera (tretjič) in Leban Marjan (tretjič).

Končna uvrestitvev ekip je naslednja: 1. Vzdrževanje (46) — za ta uspeh so prejeli pokal (na fotografiji), 2. Titanov dioksid (32), 3. OSS in Transport (31), 4. Metallurgija (28), 5. Kemija (24), 6. Grafika (23).

Prireditvev sta uspešno popestrila humorist Poldek in ansambel Štajerski fantje. Dvorana k sreči ni bila nabito polna tako, da so lahko tudi redki zamudniki dobili sedež.

Ob koncu prireditvev so zavrteli tudi barvni film o športni rekreaciji v preteklem letu, ki so ga posneli člani našega fotokrožka.

Kino Metropol

Od 2. do 6. aprila ZASEBNI DETEKTIV, ameriški barvni film.
Od 7. do 9. aprila POLICIJA OBTOŽUJE, italijanski barvni film.
Od 10. do 13. aprila STRAH, slovenski barvni film.
Od 14. do 17. aprila PO SLEDI IZGINULE ZENSKÉ, nemški barvni film.

Kino Dom

Od 2. do 6. aprila NORA DIRKA ZA BOSTOVOM.
Od 7. do 9. aprila PETORKA ZA PEKEL, italijanski barvni film.
Od 10. do 15. aprila MOJ PRIJATELJ BEN ameriški barvni film, (ob 18. uri).
Od 10. do 14. aprila PLAVI AGENT S ČRNIM ČEVLJEM, francoski barvni film (ob 18. in 20. uri).
Predstave so vsak dan ob 16., 18. in 20. uri. Program objavljamo po podatkih Kino podjetja Celje in za spremembe ne odgovarjamo.

Objavljamo spored filmov, ki jih bomo gledali do 15. aprila 1975.

Kino Union

Od 1. do 6. aprila POMLADNI VETER, slovenski barvni film.
Od 7. do 9. aprila LJUBAVNICE, francoski barvni film.
Od 10. do 14. aprila GOSPODAR OTOKA, ameriški barvni film.